

SCIP andmebaas

- Jäätmeseaduse §-s 21 täpsustuvad jäätmetekke vältimise üldnõuded. Ühtlasi lisatakse jäätmeseadusesse § 21¹.
- Jäätmeseaduse uue § 21¹ järgi peab iga REACH-määruse artikli 3 punkti 33 kohane toote tarnija esitama REACH-määruse artikli 33 lõike 1 kohaseid andmeid Euroopa Kemikaali ameti andmebaasi vormil, mille Euroopa Kemikaali amet on selleks puhuks loonud.
- Kui tooted, materjalid ja ained muutuvad jäätmeteks, võib ohtlike ainete sisaldus nendes muuta sellised jäätmed ringlussevõtuks või kvaliteetsete teiseste toorainete tootmiseks sobimatuks. Selleks, et edendada ressursitõhusust ja ohutut materjaliringlust, on vaja edendada ka meetmeid ohtlike ainete sisalduse vähendamiseks materjalides ja toodetes, sealhulgas ringlussevõetud materjalides. Üheks meetmeks on tagada, et ohtlike ainete ja eriti väga ohtlike ainete olemasolu kohta on olemas ja kättesaadav piisav teave kogu toodete ja materjalide olelusringi jooksul. Jäätmeseadusega kohaldatakse jäätmete raamdirektiivi muudatusega EL õigusesse kirjutatud põhimõtet, et teave ohtlike ainete olemasolu kohta peab olemas olema ka jäätmeetapis.
- Euroopa Kemikaali ametile on antud ülesanne koguda andmeid kandidaatainete loetellu kantud väga ohtlike ainete ehk SVHC-ainete kohta, kui neid sisaldub tootes üle 0,1 massiprotsendi. Selleks, et tagada andmete kättesaadavus kogu toodete ja materjalide olelusringi jooksul, on Euroopa Kemikaali amet välja töötanud keskkonna andmete esitamiseks ja pärimiseks: SCIP andmebaas. SCIP andmebaasi (*Substances of Concern In articles as such or in complex objects (Products)*) ehk probleemsete ainete andmebaasi eesmärk on vähendada ohtlikke aineid jäätmetes, julgustada ohtlikke aineid asendama ohutumate alternatiividega ning soodustada ringmajandust, aidates jäätmekäitlejatel tagada, et ringlussevõetavad materjalid ei sisalda selliseid aineid. SCIP andmebaasi teave on avalik, eriti jäätmekäitlejatele ja tarbijatele.
- Jäätmeseadus jõustab kohustuse esitada andmeid Euroopa Kemikaali ameti andmebaasi ehk SCIP andmebaasi. Andmebaasi esitavate andmete kohustus lasub toote tarnijal, kes toote turule viib. Toote tarnija on loetletud kui toote valmistaja, importija, levitaja või muu tarneahelas tegutseja ning SCIP andmebaasi tähenduses mõeldakse siin täiendavalt ka toote koostajat. Andmebaasi teavituste esitamise nõue ei kohaldu jaemüüjatele, kes müüvad kaupa ainult tarbijatele ehk on vaid tarbijale edasimüüja rollis. Kui aga jaemüüja on ühtlasi ka toote, mis sisaldab SVHC-aineid üle 0,1 massiprotsendi, turule viija, on tal samuti kohustus andmeid SCIP andmebaasi esitada. Andmete esitamise kohustuse ja tarneahelas oma rolli tuvastamiseks saab täpsema teabega tutvuda siin: <https://echa.europa.eu/et/scip-suppliers-of-articles>
- Jäätmeseaduse § 21¹ lõikesse 2 on õigusselguse ja arusaadavuse huvides lisatud ka viide Terviseameti kohustusele täita riikliku kasutajatoe ülesannet. Terviseamet on pädev asutus, kes juba täidab kemikaaliseaduse § 33 lõike 6 alusel REACH-määruse riikliku kasutajatoe ülesandeid REACH-määruse artikli 124 kohaselt ja annab nõu tootjatele, importijatele, allkasutajatele ja kõikidele teistele huvitatud isikutele REACH-määrusest tulenevate ülesannete ja kohustuste kohta. SCIP andmebaasi käsitleva teabematerjaliga saab tutvuda ka Terviseameti lehel: <https://www.terviseamet.ee/et/kemikaali-tooteohutus/toodete-kaitsele/scip-andmebaas>

REACH-määrusele viitavate artiklite selgitus:

- *REACH-määruse artikli 3 punkti 33 kohane toote tarnija on toote valmistaja või importija, levitaja või muu tarneahelas tegutseja, kes toote turule viib.*
- *REACH-määruse artikli 33 lõige 1 ütleb, et iga tarnija, kelle tarnitav toode sisaldab ainet, mis vastab artikli 57 kriteeriumidele ja on määratletud artikli 59 lõike 1 kohaselt, kontsentratsioonis üle 0,1 massiprotsendi, esitab toote saajale piisavalt tarnijale kättesaadavat teavet, sealhulgas minimaalselt kõnealuse aine nimetuse, et võimaldada toote ohutut kasutamist.*
- *REACH-määruse kohaselt on toode ese, millele antakse tootmise käigus teatud kuju, pinnaviimistlus või kujundus, mis määrab tema funktsiooni suuremal määral kui tema keemiline koostis. REACH-määruse järgi on tooted näiteks rõivad, pörandakatted, mööbel, ehted, ajalehed ja plastpakendid.*
- *REACH-määruse artikli 57 kriteeriumidele vastavad ja artikli 59 lõike 1 kohaselt määratletud ained on väga ohtlikud ained (substances of very high concern, SVHC-ained), mis on lisatud kandidaatainete loetellu. Tegemist on ajas täieneva nimekirjaga. Kandidaatainete loetelu avaldab Euroopa Kemikaaliamet ja seda ajakohastatakse iga kuue kuu järel. SVHC ainete kandidaatainete loeteluga saab tutvuda siin: <https://echa.europa.eu/et/candidate-list-table>*